

Poglavlje 3.1

Općenito

3.1.1 Uvod

Osim pozivanja na odredbe ili na one navedene u tablicama ovoga dijela, treba se pridržavati općih zahtjeva svakoga dijela, poglavlja i/ili odjeljka. Opći zahtjevi nisu navedeni u tablicama. Ako je neki opći uvjet u suprotnosti s posebnom odredbom, prednost treba dati posebnoj odredbi.

3.1.2 Pravilni otpremni naziv

NAPOMENA: Za vlastite otpremne nazive koji se koriste za prijevoz uzoraka, vidi 2.1.4.1.

3.1.2.1 Vlastiti otpremni naziv dio je navoda u kojemu je najtočnije opisana tvar u Tablici A u Poglavlju 3.2 prikazan velikim znakovima u gornjemu redu (uz to, mogu se koristiti brojevi, grčka slova, "sec", "tert", te slova "m", "n", "o", "p", koja su sastavni dio naziva). Alternativni vlastiti otpremni naziv može biti u zagradama nakon glavnoga vlastitog otpremnog naziva [npr. ETANOL (ETILNI ALKOHOL)]. Dijelovi navoda u donjemu redu, ne trebaju se smatrati dijelom vlastitoga otpremnog naziva.

3.1.2.2 Ukoliko su kombinacije nekoliko različitih vlastitih otpremnih naziva navedene pod jednim UN brojem i odvojene s „i“ ili „ili“ napisanim malim tiskanim slovima ili odvojene zarezima, prijevozna isprava i oznake paketa sadržavat će samo ono što je od navedenog najprikladnije. Primjeri u kojima je naveden odabir vlastitoga otpremnog naziva za te navode su sljedeći:

- (a) UN 1057 UPALJAČI ili ULOŠCI UPALJAČA - vlastiti otpremni naziv najprikladniji je za sljedeće kombinacije:
UPALJAČI
ULOŠCI ZA UPALJAČE;
- (b) UN 2793 FEROMETALNI OSTACI OD BUŠENJA, BLANJANJA, TOKARENJA ili REZANJA oblika prikladnoga za samozagrijavanje. Vlastiti otpremni naziv najprikladniji je za sljedeće kombinacije:
ŽELJEZNE METALNE STRUGOTINE
ŽELJEZNU METALNU PILOVINU
ŽELJEZNE METALNE OTPATKE OD TOKARENJA
ŽELJEZNE METALNE OTPILKE.

3.1.2.3 Vlastiti otpremni nazivi mogu se navoditi u singularu ili pluralu, prema potrebi. Osim toga, kad se riječi za označavanje koriste kao dio vlastitog otpremnog naziva, slijed na prijevoznoj ispravi ili označavanju paketa jest prema vlastitom odabiru. Primjerice, „DIMETILAMINSKA VODENA OTOPINA“ može se alternativno prikazati kao „VODENA OTOPINA DIMETILAMINA“. Komercijalni ili vojni nazivi za terete Klase 1, koji sadrže vlastiti otpremni naziv, mogu se koristiti dopunjeni dodatnim opisnim tekstom.

3.1.2.4 Mnoge tvari imaju navod i za tekuće i za kruto stanje (vidi objašnjenje pojmova za tekuće i krute tvari u 1.2.1), ili za krute tvari i otopinu. Razvrstane su pod posebnim UN brojevima koji ne moraju neizbježno biti jedan do drugoga.¹

3.1.2.5 Ako u naziv naveden u Tablici A u Poglavlju 3.2 velikim slovima nije uključena odgovarajuća riječ „RASTOPLJEN“, mora biti dodana kao dio vlastitoga otpremnog naziva kad je tvar kruta, u skladu s objašnjenjem u 1.2.1, namijenjena prijevozu u rastopljenomu stanju (npr. ALKILFENOL, KRUTA TVAR, N.D.N., RASTOPLJENA).

3.1.2.6 Osim kod samoreaktivnih tvari i organskih peroksida, ako u naziv naveden u stupcu (2) Tablice A Poglavlja 3.2, velikim slovima nije uključena riječ "STABILIZIRANA", mora se dodati kao dio vlastitoga otpremnog naziva tvari koja bi bez stabilizacije bila zabranjena za prijevoz u skladu s navodima 2.2.X.2 zbog toga što je sklona opasnoj reakciji u uobičajenim uvjetima u prijevozu (npr.: "OTROVNA TEKUĆINA, ORGANSKA, n.d.n., STABILIZIRANA").

¹ Podaci su navedeni prema abecednomu popisu (Tablica B Poglavlja 3.2), npr.:
NITROKSILENI, TEKUĆI 6.1 1665;
NITROKSILENI, KRUTI 6.1 3447.

Ako se primijeni regulacija temperature u svrhu stabiliziranja tvari da se spriječi razvoj mogućega opasnog velikog tlaka, ili razvoj pretjerane topline ili kad se koristi kemijska stabilizacija u kombinaciji s reguliranjem temperature, tada:

(a) za tekućine i krute tvari: tekućine i krute tvari koje zahtijevaju reguliranje temperature² nije dozvoljeno prevoziti željeznicom;

(b) (Rezervirano)

(c) za plinove: uvjete prijevoza treba odobriti nadležno tijelo

3.1.2.7 Hidrati se mogu prevoziti pod vlastitim otpremnim nazivom za bezvodne tvari.

3.1.2.8 Generički ili "nije drugdje navedeno" (n.d.n.) nazivi

3.1.2.8.1 Generički i "nespecificirani" vlastiti otpremni nazivi navedeni u posebnoj odredbi 274 ili 318 u stupcu (6) tablice A u poglavlju 3.2, moraju biti dopunjeni tehničkim nazivom tvari ako nacionalnim zakonima ili međunarodnim konvencijama nije zabranjeno njegovo otkrivanje ako je tvar kontrolirana. Za eksplozive Klase 1, opis opasne tvari može se dopuniti dodatnim opisnim tekstom kojim se označavaju komercijalni ili vojni nazivi. Tehnički nazivi moraju biti unijeti u zagradama odmah nakon vlastitoga otpremnog naziva. Može se, također, koristiti prikladna pobliza oznaka, na primjer "sadrži" ili "koji sadrži" ili druge opisne riječi, primjerice, "smjesa", "otopina" i.t.d., kao i postotak tehničkog sastojka. Na primjer: "UN 1993 ZAPALJIVA TEKUĆINA, n.d.n. (SADRŽI KSILEN I BENZEN), 3, II"

3.1.2.8.1.1 Tehnički naziv mora biti priznati kemijski naziv, ili biološki naziv, ili drugi naziv koji se trenutačno koristi u znanstvenim i tehničkim priručnicima, časopisima i napisima. U tu svrhu ne smiju se koristiti trgovački nazivi. U slučaju pesticida, može se koristiti samo obični ISO naziv(i), neki drugi naziv(i) iz Preporučene razredbe pesticida prema opasnosti i smjernice za razredbu Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) ili naziv(i) aktivne(aktivnih) tvari.

3.1.2.8.1.2 Ukoliko su smjese opasnih tereta ili predmeta koji sadržavaju opasne terete opisani stavkom „NERAZVRSTANI“ ili „generički“, za koje je navedena posebna odredba 274 u Stupcu (6) Tablice A u Poglavlju 3.2., nije potrebno prikazivati više od dvije sastavnice koje u najvećoj mjeri doprinose opasnosti ili opasnostima smjese ili predmeta, isključujući kontrolirane tvari kada je njihovo otkrivanje zabranjeno državnim zakonom ili međunarodnom konvencijom. Ako je paket koji sadrži smjesu označen bilo kojom listicom opasnosti o dodatnoj opasnosti, jedan od dvaju tehničkih naziva navedenih u napomeni treba biti naziv sastojka koji uvjetuje uporabu listice opasnosti o dodatnoj opasnosti.

NAPOMENA: vidi 5.4.1.2.2.

3.1.2.8.1.3 Primjeri u kojima je naveden odabir vlastitoga otpremnog naziva dopunjenoga tehničkim nazivom tvari za taj n.d.n., navodi su sljedeći:

UN 3394 ORGANSKO-METALNA TVAR, TEKUĆINA, PIROFORNA, REAGIRA NA VODU (trimetilgalij)

UN 2902 PESTICID, TEKUĆINA, OTROVNI, N.D.N. (drazoksolon).

UN 3540 PREDMETI KOJI SADRŽAVAJU ZAPALJIVU TEKUĆINU, NERAZVRSTANI (pirolidin)

3.1.3 Otopine ili smjese

NAPOMENA: Ako je tvar izričito navedena po imenu u tablici A poglavlja 3.2, u prijevozu će se identificirati ispravnim otpremnim imenom u stupcu (2) tablice A poglavlja 3.2. Takve tvari mogu sadržavati tehnološke nečistoće (na primjer one koje nastaju u postupku proizvodnje) ili aditive za stabilnost ili druge svrhe koji ne utječu na njihovu razredbu. Međutim, tvar navedena po imenu koja sadrži tehnička onečišćenja ili aditive za stabilnost ili druge svrhe koji utječu na njezinu razredbu bit će smatrana otopinom ili smjesom (vidjeti 2.1.3.3).

² To uključuje sve tvari (uključujući tvari stabilizirane kemijskim inhibitorima) čija temperatura samoubrzavajućeg raspadanja (SADT) ili temperatura samoubrzavajuće polimerizacije (SAPT) u okruženju u kojem se prevozi nije viša od 50°C.

3.1.3.1 Otopina ili smjesa ne podliježu Propisu RID ako su svojstva, osobine, oblik ili fizičko stanje otopine ili smjese takvi da ne zadovoljavaju mjerila, uključujući mjerila ljudskog iskustva, za uključivanje u bilo koju klasu.

3.1.3.2 Otopini ili smjesi koja ispunjava razredbene kriterije Propisa RID koja sadrži jednu prevladavajuću tvar navedenu po imenu u tablici A poglavlja 3.2 i jednu ili više tvari koje ne podliježu Propisu RID i/ili tragove jedne ili više tvari navedenih po imenu u tablici A poglavlja 3.2, dodjeljuje se UN broj i ispravni otpremni naziv prevladavajuće tvari navedene po imenu u tablici A poglavlja 3.2 osim ako:

- (a) je otopina ili smjesa navedena po imenu u tablici A poglavlja 3.2;
- (b) ime i opis tvari navedene po imenu u Tablici A Poglavlja 3.2 izričito upućuju na to da se odnose samo na čistu tvar;
- (c) se klasa, razredbena oznaka, pakirna skupina ili fizičko stanje otopine ili smjese razlikuju od istih obilježja tvari navedene po imenu u Tablici A Poglavlja 3.2; ili
- (d) opasna svojstva i osobine otopine ili smjese stvaraju potrebu za hitnim mjerama koje se razlikuju od onih koje se zahtijevaju za tvar navedenu po imenu u Tablici A Poglavlja 3.2.

Riječi koje pobliže označavaju poput "OTOPINE" ili "SMJESE", prema potrebi se dodaju kao dio ispravnog otpremnog naziva, na primjer, "OTOPINA ACETONA". Osim toga, koncentracija smjese ili otopine također može biti navedena iza osnovnog opisa smjese ili otopine, na primjer, "OTOPINA ACETONA 75%".

3.1.3.3 Otopina ili smjesa koja ispunjava razredbene kriterije Propisa RID koja nije navedena po imenu u Tablici A Poglavlja 3.2 i koja se sastoji od dvije ili više opasnih tvari upisuje se s ispravnim otpremnim nazivom, opisom, klasom, razredbenom oznakom i pakirnom skupinom koji najpreciznije opisuju otopinu ili smjesu.